

FUTBOLCU MENAJERLİĞİ SÖZLEŞMESİ*

Arş. Gör. Hakkı Mert DOĞU**

Makalenin Geldiği Tarih: 21.07.2015 **Kabul Tarihi:** 11.10.2015

* Bu makale hakem incelemesinden geçmiştir ve TÜBİTAK-ULAKBİM Veri Tabanında indekslenmektedir.

** KTO Karatay Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Ana Bilim Dalı.

ÖZ

Spor, spor hukuku ve spor hukuk sözleşmeleri son zamanlarda gelişim göstermiştir. Teknik direktörlük sözleşmesi ve Profesyonel Futbolcu Sözleşmeleri örneklerden sadece bir kaçıdır. Futbol bütün dünyada kabul edilen önemli bir spor dalıdır. Futbol menajerliği de son yıllarda önemli bir yere sahip olmaya başlamış ve bu gelişim futbolcu menajerliği sözleşmesini de etkilemiştir. Türkiye Futbol Federasyonu futbolcu menajerliği hakkında yeni bir talimat yayınlamıştır. Yeni talimatın adı, Futbolcu Menajerleri ile Çalışma Talimatı'dır ve bu Talimat 9 Haziran 2015 tarihinde yürürlüğü girmiştir. Futbolcu menajerliği sözleşmesi Talimatın 13'üncü maddesinde düzenlenmektedir. Ücret ise Talimatın 14'üncü maddesinde düzenlenme alanı bulmuştur. Bu çalışmada futbolcu menajerliği sözleşmesi ve özellikle futbolcu menajerliği sözleşmesinde ücret konusu incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Spor Hukuku, Futbolcu, Kulüp, Futbolcu Menajeri, Şekil, Ücret, Talimat.

FOOTBALL MANAGER CONTRACT

ABSTRACT

Sport, sports law and sports law contracts showed improvement lately. Technical Director Contract and Professional Football Contracts are just some examples of development. Football is an important sport all over the world. Football manager has begun to have an important place in recent years and this development was also affected the football manager contract. Turkey Football Federation has issued a new directive about football manager. The name of the new directive is Futbolcu Menajerleri ile Çalışma Talimatı (Operating Directive with Football Manager) and this directive entered into force on 9 June 2015. Football manager contract is regulated in Article 13 of the directive. Salary is also regulated in Article 14 of the Directive. This study is about football manager contract and especially salary of football manager contract.

Keywords: Sports, Sports Law, Football Player, Clup, Football Manager, Form, Salary, Directive.

GİRİŞ

Futbolcu temsilciliği ya da bilinen adıyla menajerlik son yıllarda artış göstermektedir. Özellikle futbolcular bu konuda daha hassas davranmaya çalışmaktadırlar. Menajerlik İngiltere’de ortaya çıkmıştır ve gelişim göstermiştir^[1]. Zamanla diğer ülkelere de yayılan menajerlik, İngilizcede “*yönetici*” anlamına gelmektedir. Farklı alanlarda da menajerlik söz konusu olmaktadır. Özellikle sanatçılar açısından bu duruma sıklıkla rastlanmaktadır. Spor literatüründe ise menajerlik, sporcular ile kulüp yönetimi arasındaki iletişimi sağlayan kişi olarak nitelendirilmektedir^[2]. Menajerlerin en fazla katılım gösterdiği alanın futbol olduğu söylenebilir^[3].

Futbolcu temsilciliğinin doğuşu, aslında futbolcu ile kulüp arasındaki bir takım sorunlar çıkması ve bu sorunların giderilmesi bakımından güvenilir insanlara ihtiyaç duyulması neticesinde olmuştur^[4].

“*Futbolcu Temsilcileri Talimatı*”, “*Futbolcu Menajerleri ile Çalışma Talimatı*” şeklinde değiştirilerek; 2015 yılının Haziran ayında yürürlükten kaldırılmıştır^[5]. Bu çalışmada futbolcu menajerliği sözleşmesi, hem Futbolcu Temsilcileri Talimatı hem de Futbolcu Menajerleri ile Çalışma Talimatı dikkate alınarak karşılaştırmalı bir inceleme yapılmıştır.

-
- [1] ÇAĞLAYAN, Ramazan; Spor Hukuku (Spor Hukuku Temel Metinler), Asil Yayın Dağıtım, Ankara 2007, s. 61.
- [2] ÇAĞLAYAN, s. 61.
- [3] ÖZKURT, Emin; “Futbolda Sporcu Temsilciliği”, İstanbul Barosu Dergisi (Spor Hukuku Özel Sayısı), İstanbul 2007, s. 77.
- [4] Bkz. İMAMOĞLU, Osman/KILCIGİL, Ertan/ŞAHİN Murat; “Türkiye’de Futbolcu Temsilciliği ve Futbolcu İlişkisi”, Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Spormetre Dergisi, C.5, S.3, 2007, s. 130; ÖZDEMİR, Mehmet Serhan; “Türkiye Futbol Federasyonu ve Türkiye Basketbol Federasyonu’nda Sporcu Temsilciliği Düzenlemelerinin İncelenmesi”, Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu Av. İsmail İnan Armağanı, Ed: Tacar ÇAĞLAR, 2013, s. 559: “Sporcunun ve kulüplerin haklarını korumak ve yükümlülüklerini ifada ona yardımcı olmak, desteklemek açısından günümüzde hem spor kulüpleri hem oyuncular temsilcilere ihtiyaç duymaktadır.”
- [5] Futbolcu Menajerleri ile Çalışma Talimatı

Madde 28: Yürürlük TFF Yönetim Kurulu tarafından hazırlanarak 20.05.2015 tarih ve 60 sayılı Yönetim Kurulu toplantısında kabul edilen bu talimat bu talimat, TFF’nin resmi internet sitesi olan www.tff.org adresinde 09.06.2015 tarihinde ilan edilerek yürürlüğe girmiştir.

Madde 29: Yürürlükten Kaldırılan Hükümler işbu talimatın yürürlüğe girmesiyle, TFF Yönetim Kurulu’nun 09.06.2009 tarihli kararıyla kabul edilen ve 10.06.2009 tarihinde TFF’nin resmi internet sitesi olan www.tff.org adresinde ilan edilerek yürürlüğe giren Futbolcu Temsilcileri Talimatı yürürlükten kaldırılmıştır.

A. TANIMI

Futbolcular veya kulüpler profesyonel futbolcu sözleşmesi ve transfer işlemlerini gerçekleştirmek için futbolcu menajerinin hizmetlerinden faydalanabilmektedirler. Futbolcu temsilcisi, Futbolcu Temsilcileri Talimatı'nın^[6] 2'nci maddesinin (f) bendinde: “*Futbolcu Temsilci Talimatı ile FIFA Futbolcu Temsilcilerine İlişkin Düzenleme uyarınca elde edilen lisansla, bir ücret karşılığında, profesyonel futbolcu sözleşmesi için yapılacak olan müzakereleri yürütmek amacıyla bir futbolcu ya da kulübü veya bir transfer sözleşmesi müzakeresini yürütmek amacıyla iki kulübü bir araya getiren gerçek kişi*” şeklinde tanımlanmaktaydı. Futbolcu Menajerleri ile Çalışma Talimatı'nda^[7] ise tanım biraz değiştirilmiştir. FMÇT'nin 2'nci maddesinin (e) bendinde “menajer” olarak değiştirilen futbolcu temsilcisi şu şekilde tanımlanmaktadır: “*Belli bir ücret karşılığında veya ücretsiz olarak, profesyonel futbolcu sözleşmesi müzakeresi yürütmek amacıyla futbolcu veya kulüpleri temsil eden veya kulüpler arasında transfer müzakeresi yürütmek amacıyla kulüpleri temsil eden TFF'den lisans almış gerçek kişiler*” dir. İki tanım arasındaki dikkat çeken önemli fark ücret noktasındadır. Yeni düzenlemeye göre menajer, ücretli olarak çalışabileceği gibi ücretsiz olarak da faaliyette bulunabilecektir.

Futbolcu temsilcisi sözleşmesinin tanımına bakıldığında ise, FTT'de, futbolcu temsilcilerinin kulüp, futbolcu, teknik sorumlu veya antrenörler ile imzalayacakları ve örneği Türkiye Futbol Federasyonu^[8] tarafından hazırlanmış yazılı sözleşmeyi ifade eder şeklindeydi. FMÇT'de de benzer bir tanıma yer verilerek; “Menajerlik sözleşmesi, menajerlerin futbolcu veya kulüp ile imzalayacakları örneği TFF tarafından hazırlanmış yazılı sözleşmeyi ifade eder.” denilmektedir.

B. TARAFLARI

1. Menajer (Futbolcu Temsilcisi)

Futbolcu menajerliği sözleşmesinin bir tarafını menajer oluşturmaktadır. Menajerin tanımına bakıldığında, gerçek kişilerin menajerlik faaliyetinde bulunabileceği anlaşılmaktadır. Bununla birlikte FMÇT'nin 13'üncü maddesinin beşinci fıkrasına göre menajerlik faaliyetinin bir şirket olarak organize edilmesi de mümkündür. Ayrıca FMÇT'nin 4'üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre, FIFA, FIFA'ya bağlı konfederasyonlar, TFF, diğer ülke federasyonları, herhangi bir lig oluşumu vb. ile kulüpler veya bunların herhangi bir kurulunda fahri veya

[6] Bundan sonra FTT şeklinde ifade edilecektir.

[7] Bundan sonra FMÇT şeklinde ifade edilecektir.

[8] Bundan sonra TFF şeklinde ifade edilecektir.

ücretli olarak görevli bulunan kişiler ile faal futbolcu, teknik adam, antrenörler ve müsabaka görevlileri menajerlik faaliyetinde bulunamazlar. Bununla birlikte yine aynı maddenin üçüncü fıkrasına göre de, aktif futbol hayatına devam eden futbolcu, teknik adam ve futbol faaliyeti içinde bulunan diğer kişilerin doğrudan ya da menajerlik faaliyetinde bulunan bir şirkete ortak olmak üzere dolaylı yoldan menajerlik faaliyetinde bulunmaları yasaktır^[9]. Bu sayılan kişilerin menajerlik faaliyetinde bulunabilmeleri için aktif futbol hayatlarının bitmesi ve ilgili talimatta yer alan diğer şartları taşımaları gerekmektedir^[10]. Bu sayılan yasakların ihlal edilmesi durumunda, ihlalde bulunan kişilere en az bir yıl hak mahrumiyeti cezası verilmekle birlikte; bu kişilerin aktif futbol hayatları sona ermiş olsa bile futbol menajerliği lisansını almalarına izin verilmeyecektir.

2. Futbolcu

Futbolcu menajerleri sözleşmesinin taraflarından biri futbolcudur. Profesyonel Futbolcuların Statüsü ve Transferleri Talimatı'nın 3'üncü maddesine profesyonel futbolcular; 4'üncü maddesinde ise amatör futbolcular tanımlanmaktadır. Talimatın 3'üncü maddesine göre profesyonel futbolcu, bir kulüple yazılı sözleşme yapmış ve kendisine futbol faaliyetleri kapsamında yaptığı harcamalardan daha fazla miktarda ödeme yapılan kişidir. Amatör futbolcu ise, talimatın 4'üncü maddesine göre, profesyonel futbolcu tanımı dışında kalan tüm futbolcuları kapsamaktadır. FTT'de ve FMÇT'de menajerlik sözleşmesi bakımından profesyonel ya da amatör futbolcular arasında doğrudan bir ayırım yapılmamıştır. Ancak, FMÇT'nin menajer tanımında yer alan "... profesyonel futbolcu sözleşmesi..." ifadesinden, menajerlik sözleşmesi yapacak olan futbolcunun, profesyonel olması gerektiği sonucu çıkarılabilir. Ayrıca Profesyonel Futbolcuların Statüsü ve Transferleri Talimatı'nın 5'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan, "Amatör bir futbolcu, 15 yaşını doldurmuş olması kaydıyla, bu talimat hükümlerine uygun olarak profesyonel futbolcu statüsünü kazanabilir." ifadesi ile FMÇT'nin 14'üncü maddesinin yedinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan, "Menajerlerin 15 yaşını doldurmamış küçük futbolcular ile sözleşme imzalaması ve bunlar adına menajerlik faaliyetinde bulunmaları yasaktır." düzenlemeleri birlikte değerlendirildiğinde, sadece profesyonel futbolcuların menajerlik sözleşmesi yapabileceği söylenebilecektir.

[9] Benzer düzenleme FTT'nin 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer almaktaydı.

[10] Menajerlik faaliyetinde bulunmak isteyen kişilerin, FMÇT kapsamında menajerlik lisansına sahip olmaları gerekmektedir.

3. Kulüp

Futbolcu menajerleri sözleşmesinin, futbolcu dışında bir diğer tarafı da kulüp olabilmektedir. Başka bir ifadeyle, futbolcu temsilcisi ile kulüp arasında da bu sözleşme yapılabilmektedir. Kulüp, Profesyonel Futbolcuların Statüsü ve Transferleri Talimatı'nın, "Tanımlar" başlığını taşıyan 2'nci maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, kulüp, futbol dalında faaliyeti bulunan mevzuata uygun olarak kurulmuş ve Türkiye Futbol Federasyonu tarafından tescil edilmiş dernek veya şirketlerdir. Tanımdan da anlaşıldığı üzere spor kulüpleri dernek olarak faaliyet gösterebilecekleri gibi profesyonel takımların bir şirkete devredilmesi de mümkün olmaktadır^[11].

Kulüp, tüzel kişidir. Tüzel kişiler, ortak bir amacın sürekli olarak gerçekleştirilmesi için bir araya gelen kişilerce oluşturulan mal ya da kişi toplulukları şeklinde tanımlanabilir^[12]. Kulüp, bir tüzel kişi ve dernek veya şirket şeklinde faaliyet gösterebiliyor olmasına rağmen onun vakıf olarak kurulması mümkün değildir. Kanuni düzenlemeler, kulübün vakıf olarak faaliyet göstermesi imkânını tanımamaktadır^[13].

C. HUKUKİ NİTELİĞİ

FMÇT'den önce menajerlik sözleşmesinin hukukî niteliği açısından farklı görüşler ileri sürülmekteydi ve bu görüşler içinde karma sözleşme görüşü ağır basmaktaydı^[14]. Ancak menajerlik sözleşmesinin hukukî niteliğinin tam olarak belirlenememesi, ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümlenmesi noktasında da bazı sorunlara sebebiyet vermekteydi. Örneğin uyuşmazlığın çözümünde hangi kanun hükümlerine başvurulması gerektiği noktasında çeşitli sıkıntılar çıkmaktaydı. Bu ve buna benzer sorunları dikkate alan FMÇT'de, menajerlik

[11] DOĞU, Hakkı Mert; Teknik Direktörlük Sözleşmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2014, s. 18.

[12] BİNATLI, Yusuf Z.; Türk Medenî Hukuku, Sevinç Matbaası, Ankara 1967, s. 243; GENÇCAN, Ömer Uğur; 4721 Sayılı Türk Medenî Kanunu Yorumu, Yetkin Yayınları, Ankara 2015, s. 424; OĞUZMAN, Kemal/SELİÇİ, Özer/OKTAY-ÖZDEMİR, Saibe; Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler), Filiz Kitabevi, İstanbul 2014, s. 246; ÖZSUNAY, Ergun; Medenî Hukukumuzda Tüzel Kişiler (Tüzel Kişilerin Genel Teorisi), İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1982, s. 3.

[13] ERTAŞ, Şeref/PETEK, Hasan; Spor Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara 2011, s. 180; PETEK, Hasan; Profesyonel Futbolcu Sözleşmesi, Yetkin Yayınları, Ankara 2002, s. 77. Ancak belirtmek gerekir ki, hem ERTAŞ hem de PETEK, spor kulüplerinin vakıf olarak da kurulmalarının ve faaliyette bulunmalarının mümkün olduğu görüşündedir.

[14] ÖZDEMİR, s. 560, SARIHAN, Banu Bilge; Menajerlik Sözleşmesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya 2002, s. 49.

sözleşmesinin hukukî niteliğinin belirlenmesi noktasında taraflara yükümlülük getirilmiştir. FMÇT'nin 13'üncü maddesinin birinci fıkrasına göre, futbolcu ve kulüpler şeffaflık açısından, menajerlik sözleşmesinde, menajerlerle girdikleri yasal ilişkinin hukukî yapısını, başka bir ifadeyle bu ilişkinin bir hizmet mi, danışmanlık mı, temsil mi, yoksa başka bir yasal ilişki mi olduğunu belirtmekle yükümlüdürler.

Görüldüğü gibi, ilgili maddede de belirtildiği üzere, sözleşmenin hukukî niteliği bakımından futbolcular, kulüpler ve tabii ki de menajerler için şeffaflığın sağlanması amacıyla bu düzenlemeye yer verilmiştir. FMÇT'nin ikinci ekinde (Ek-2) yer alan "Standart Futbol Menajerlik Sözleşmesi"nde de "Sözleşmenin Kapsamı ve Hukuki Yapısı" başlığı altında, "Taraflar menajerlik faaliyeti kapsamında aşağıda belirtilen edimlerin gerçekleştirilmesi için işbu (hizmet, danışmanlık, temsil veya yasal ilişkinin nevi) sözleşmesini imzalamışlardır." ibaresine yer verilmiştir. Tarafların, menajerlik sözleşmesinin hukukî niteliğini belirlemeleri, çıkan uyuşmazlıkların çözümü açısından da onlara büyük kolaylık sağlayacaktır. FMÇT ile getirilmiş olan bu yeni düzenleme son derece yerinde olmuştur.

D. ŞEKLİ VE SÜRESİ

İrade beyanlarını açıklamak amacıyla ihtiyaç duyulan ve kullanılan araca şekil denir^[15]. Türk Borçlar Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, sözleşmenin geçerliliği, kanunda aksi öngörülmediği müddetçe, hiçbir şekle bağlı değildir. Başka bir ifadeyle, Türk hukuku açısından şekil serbestisi kural; şekil zorunluluğu ise istisna olmaktadır^[16].

Türk Borçlar Kanunu'nun ilgili hükümlerinde düzenlenmiş olan şekil adi yazılı şekil olarak karşımıza çıkmaktadır^[17]. Bununla birlikte aynı maddenin ikinci fıkrasında da belirtildiği gibi, kanunda öngörülen şekil, kural olarak geçerlilik şekli olmaktadır. Bu şekle uyulmadan kurulmuş sözleşmeler hüküm ifade etmeyecektir.

[15] EREN, Fikret; Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Yetkin Yayınları, Ankara 2014, s. 264; TUNÇOMAĞ, Kenan; Türk Borçlar Hukuku (I. Cilt-Genel Hükümler), Sermet Matbaası, İstanbul 1976, s. 215; TUĞ, Adnan; Türk Özel Hukukunda Şekil, Mimoza Yayınları, Konya 1994, s. 3.

[16] ALTAŞ, Hüseyin; Şekle Aykırılığın Olumsuz Sonuçlarının Giderilmesi, Yetkin Yayınları, Ankara 1998, s. 48.

[17] EREN, s. 267; KOCAYUSUPFAŞAOĞLU, Necip; Borçlar Hukukuna Giriş, Hukuki İşlemler, Sözleşme (Birinci Cilt), Filiz Kitabevi, İstanbul 2014, s. 276; TUĞ, s. 52.

Menajerlik sözleşmesine bakıldığında, bu sözleşmenin yazılı şekilde yapılması gerektiği söylenebilir. FTT'nin 15'inci maddesinin birinci fıkrasında bu duruma değinilerek, futbolcu temsilcisinin temsil ettiği futbolcu ya da kulüple yazılı bir sözleşme yapmak zorunda olduğu belirtilmekteydi. Aynı şekilde FMÇT'nin 13'üncü maddesinin ikinci fıkrasında da menajerlik sözleşmesinin, menajerlik faaliyetine başlanmadan önce yazılı bir şekilde yapılması gerektiği vurgulanmıştır.

Menajerlik sözleşmesinin adi yazılı şekilde yapılması yeterlidir. Adi yazılı şekilde, yazılmış bir metin ve bu metnin imzalanması söz konusudur^[18]. Bununla birlikte FTT'nin 15'inci maddesinin dördüncü fıkrasında temsilci sözleşmesinde bulunması gereken unsurlar sayılmaktaydı. FTT'de temsilci sözleşmesi tarafların isimlerini, sözleşme tarihini, süresini, temsilcinin ücretini, ödeme koşullarını, futbolcu temsilcisinin edimlerini ve tarafların imzalarını barındırmak zorundaydı. FMÇT'de ise bu unsurlara ek olarak menajerlik faaliyetinin kapsamı ve fesih hükümlerinin de sözleşmede yer alması gerektiği belirtilmiştir. Sayılan bu hususların sözleşme metninde yer alacak olması, sözleşmeyi adi yazılı şekilden nitelikli yazılı şekle çevirir mi sorusunu akla getirebilir. Ancak bu hususların sözleşme metninde yer alıyor olması, sözleşmeyi nitelikli yazılı şekle sokmayacaktır. Çünkü burada iradenin açıklanması bakımından bir nitelik aranmamaktadır. Ayrıca menajerlik faaliyeti bir şirket olarak organize ediliyorsa, bu şirketin bilgilerinin sözleşmede yer alması ve menajerin bu şirketi temsile yetkili olduğunu gösterir imza sirkülerinin sözleşmeye eklenmesi zorunludur.

FTT'nin 15'inci maddesinin ikinci fıkrasında ergin olmayan futbolcuların, futbolcu temsilcisi ile sözleşme yapabilmesi durumuna değinilmişti. Ayırt etme gücüne sahip olmakla birlikte henüz ergin olmayan, başka bir ifadeyle sınırlı ehliyetsiz olan bir futbolcu ile futbolcu temsilcisinin yapacağı sözleşme, yasal temsilcinin bu sözleşmeyi imzalamasıyla geçerli olacaktır. Çünkü sınırlı ehliyetsizler kendilerini borç altına sokan işlemleri, ancak temsilcilerinin rızası ile yapabilmektedirler^[19]. Ancak yasal temsilci sözleşme yapılırken bulunmasa bile, sonradan yapılan sözleşmeye icazet vererek de sözleşmenin geçerliliğini sağlayabilir. İcazet verilinceye kadar sınırlı ehliyetsizin yaptığı işlemler geçersiz olup; geçersizliğin türü tek tarafı bağlamazlık olacaktır^[20]. FMÇT'nin 13'üncü

[18] ERDOĞAN, İhsan; "Hukuki Muamelelerde Şekle Aykırılığın Sonuçları", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.1, 1997, s. 125; TUĞ, s. 54 vd.

[19] HELVACI, Serap; Gerçek Kişiler, Legal Yayıncılık, İstanbul 2010, s. 73; OĞUZMAN/SELİÇİ/OKTAY-ÖZDEMİR, s. 88.

[20] AYAN, Mehmet/AYAN, Nurşen; Kişiler Hukuku, Mimoza Yayıncılık, Konya 2014, s. 53 vd.

maddesinin üçüncü fıkrasında da yasal temsilcinin izninin alınması noktasında benzer düzenlemeye yer verilmiştir.

FTT'nin 15'inci maddesinin beşinci fıkrasında, futbolcu temsilci sözleşmesi yapacak olan tarafların, TFF tarafından hazırlanan ve tavsiye edilen Standart Temsilci Sözleşmesi'nden yararlanabilecekleri belirtilmekteydi. Benzer düzenleme FMÇT'nin 13'üncü maddesinin altıncı maddesinde yer almaktadır. Taraflar dilerse bu sözleşme örneğinden faydalanabilirler. Ancak bu durum bir zorunluluk oluşturmamaktadır. Başka bir ifadeyle taraflar, sözleşmede bulunması gereken hususlara dikkat etmek kaydıyla kendi iradeleriyle bir sözleşme oluşturabilir.

FTT'ye göre futbolcu temsilciliği sözleşmesi asgari üç nüsha olarak düzenlenmekte ve bütün nüshalar hem temsilci hem de futbolcu ya da kulüp yetkilileri tarafından imzalanmakta; bu üç nüshadan, birer nüsha taraflarda kalmaktaydı. Geriye kalan nüshalar ise, sözleşmenin imzalanmasından itibaren en geç 30 (otuz) gün içinde tescil edilmesi için TFF'ye gönderilmekteydi. Ayrıca ilgili fıkra yabancı kulüp ya da futbolcu ile yapılan sözleşmenin ise dört nüsha olarak düzenlenmesi ve dördüncü nüshanın da sözleşme yapılan kulüp ya da futbolcunun tescilli olduğu ulusal federasyona sunulması gerektiği belirtilmekteydi. FMÇT'de ise bu husus hakkında yeni bir takım düzenlemeler öngörülmüştür. FMÇT'nin 13'üncü maddesinin yedinci fıkrasına göre, sözleşmenin asgari iki nüsha olarak düzenlenmesi ve tümünün taraflarca imzalanması gerekmektedir. Bununla birlikte birer nüsha taraflarda kalmak üzere sözleşmenin imzalanmasından itibaren en geç 7 (yedi) gün içinde tescil için TFF'ye sunulması zorunludur. Görüldüğü gibi hem sözleşme nüshasının asgari sayısı bakımından bir değişiklik yapılmış hem de imzalanan sözleşmenin TFF'ye tescili için sunulmasında, süre 30 günden 7 güne indirilmiştir.

Futbolcu temsilciliği sözleşmesinin süresi konusunda, FTT'nin 15'inci maddesinin üçüncü fıkrasında bir düzenleme mevcuttu. İlgili düzenlemeye göre, sözleşme en fazla iki yıllık bir süre için yapılabilirdi. Ayrıca tarafların yazılı anlaşmaları neticesinde en fazla iki yıllık bir süre için uzatılması da mümkündü. Görüldüğü gibi hem sözleşmenin süresi hem de tarafların anlaşması neticesinde sözleşmenin uzama süresi asgari olarak belirlenmişti. Bununla birlikte sözleşmenin süresinin bitiminde kendiliğinden uzayacağına dair sözleşmeye koyulan hüküm geçersiz olacaktı. Taraflar sözleşme ilişkilerini devam ettirmek istiyorlarsa, süresi yine iki yılı geçmeyen yeni bir sözleşme yapmaları gerekmekteydi. Örneğin taraflar yapmış oldukları sözleşmede süreyi bir yıl olarak tayin ettiklerinde, bir yıllık sürenin bitiminden sonra sözleşme kendiliğinden uzamayacak; sözleşme ilişkisini devam ettirmek isterlerse yeni bir sözleşme yapmaları gerekiyordu. FMÇT'nin 13'üncü maddesinin dördüncü fıkrasında

benzer bir düzenlemeye yer verilmekle birlikte; FTT'deki düzenlemeden farklı olarak "...bununla birlikte sürenin sonunda tarafların yazılı mutabakatı ile en fazla iki senelik bir süre için daha uzayabilir." ibaresine yer verilmemiştir.

E. ÜCRET

Misalli Büyük Türkçe Sözlükte ücret, "bir hizmet ve emek karşılığında ödenen para veya mal" şeklinde tanımlanmaktadır^[21]. Bu tanımın yanı sıra farklı alanlara ilişkin ücret tanımları da vardır^[22].

FTT'nde futbolcu temsilcisinin mutlaka bir ücrete hak kazanacağı düzenlenmekteydi. Ancak FMÇT'nde bu durum ortadan kaldırılmıştır. Başka bir ifadeyle menajer belli bir ücret alabileceği gibi; menajerlik faaliyetini ücretsiz olarak da yapabilecektir. Genel itibariyle böyle bir faaliyetin ücretsiz olarak yapılması pek mümkün görünmese de; örneğin futbolcunun yakını (babası, kardeşi vb.) bu menajerlik faaliyetinin ücretsiz şekilde yerine getirecektir.

Futbolcu menajerliği sözleşmesini akdeden futbolcu menajeri ile futbolcu ya da kulübün, bu yapılan sözleşmeyle birlikte menajere ücret ödenmesi konusunda anlaşmaları halinde, futbolcu menajerine ödenecek olan ücretin tutarının ve ödeme koşullarının belirlenmesi zorunludur. Bu durum, FTT'nin "Ücret" başlığını taşıyan 17'nci maddesinin birinci fıkrasında açıkça belirtilmekteydi. FMÇT'nin 14'üncü maddesinin birinci fıkrasında da aynı düzenleme yer almaktadır. FTT'deki düzenlemeye ek olarak FMÇT'de, tarafların menajerlik ücretini FIFA'nın tavsiye niteliğindeki düzenlemesini esas alarak belirleyebilecekleri belirtilmektedir. FIFA'nın ücret konusunda tavsiye niteliğindeki düzenlemesi Aracılar ile Çalışmaya İlişkin Talimat'tır^[23].

Futbolcu adına hareket eden menajerin ücreti taraflar arasında serbestçe belirlenecekse; bu belirleme FMÇT'nin 14'üncü maddesinin ikinci fıkrası dikkate alınarak gerçekleştirilecektir. Buna göre, futbolcu adına hareket eden menajerin ücreti, futbolcunun yıllık taban brüt geliri üzerinden hesap edilecektir. Brüt gelir, kesintisiz gelir şeklinde ifade edilmekte ve futbolcu menajerinin ücreti, futbolcunun yıllık taban ve kesintisiz geliri üzerinden hesaplanmaktadır. Ayrıca bu yıllık taban brüt gelir hesaplanırken, diğer kazandırmalar, başarı

[21] AYVERDİ, İlhan; Misalli Büyük Türkçe Sözlük, Bilnet Matbaası, İstanbul 2011, s. 1294.

[22] Farklı alanlardaki ücret tanımları için bkz. ÇOPUROĞLU, Çağlar; Ücret ve Korunması, Turhan Kitabevi, Ankara 2013, s. 9 vd.

[23] Bkz. FMÇT Madde 14/1: "...Taraflar menajerlik ücretini; FIFA'nın tavsiye niteliğindeki düzenlemesini (Aracılarla Çalışma Talimatı)'nı esas alarak belirleyebilecekleri gibi serbestçe de belirleyebilirler."

primleri veya bonuslar ya da imtiyaz gibi garanti edilmemiş menfaatler göz önünde tutulmayacaktır.

FTT'nin 17'nci maddesinin üçüncü fıkrasında temsilci ücretinin ne şekilde ödenmesi gerektiği hususları ayrıntılı bir şekilde düzenlemekteydi. Buna göre menajerin ücreti toplu olarak defaten ödenebileceği gibi taksitler halinde de ödemenin gerçekleştirilmesi söz konusuydu. Başka bir ifadeyle, temsilci ücretinin profesyonel futbolcu sözleşmesinin başlangıcında defaten mi yoksa profesyonel futbolcu sözleşmesinin her bir sözleşme yılının sonunda taksitler halinde mi ödeneceği hususu menajer sözleşmesinde açıkça belirtilmeliydi. Şayet taraflar böyle bir belirleme yapmamışlarsa, ücretin defaten ödenmesi esastır.

Görüldüğü gibi FTT'de profesyonel futbolcu ile menajer arasında bir sözleşme imzalandığında, ücretin ödenmesi açısından iki farklı seçenek öngörülmekteydi. Taraflar ücretin, profesyonel futbolcu sözleşmesinin başlangıcında toplu olarak defaten ödenmesini kararlaştırabilecekleri gibi; profesyonel futbolcu sözleşmesinin her bir sözleşme yılının sonunda taksitler halinde ödenmesini de belirleyebiliyorlardı. Eğer taraflar ücretin profesyonel futbolcu sözleşmesinin başlangıcında defaten ödenmesine karar vermişlerse ve futbolcunun profesyonel futbolcu sözleşmesinin süresi, futbolcu temsilciliği sözleşmesinin süresinden daha uzun ise futbolcu temsilcisi, temsilci sözleşmesinin sona ermesinden sonra da yıllık ödemelerin ifasını talep etme hakkına sahipti. Futbolcu temsilcisinin talep hakkı, profesyonel futbolcu sözleşmesinin sona ermesine kadar ya da futbolcunun, kendi temsilcisinin katılımı olmaksızın yeni bir profesyonel futbolcu sözleşmesi imzalamasına kadar devam edecekti. Örneğin^[24] profesyonel futbolcu, temsilci ile bir yıllık; transfer olduğu kulüp ile üç yıllık sözleşme imzalamış olsun. Eğer temsilci ücretinin bir defada ödenmesine karar verilmişse; temsilci, sözleşmesinin sona ermesinden sonra da ücretini talep hakkına sahipti. Bu, profesyonel futbolcu sözleşmesinin sona ermesi ya da futbolcunun bu temsilci olmadan yeni bir profesyonel futbolcu sözleşmesi imzalamasına kadar devam edecekti. Örneğe dönecek olunursa bu süre, profesyonel futbolcu sözleşmesinin sonu olan 3 yıllık süre olacaktı. FMÇT'de ise ücretin ödenmesine ilişkin ayrıntılı bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

Futbolcu temsilcisi, daha önce de belirtildiği gibi, bir kulüple de sözleşme imzalayabilir. FTT'nin 17'nci maddesinin dördüncü fıkrasında kulüp ile sözleşme imzalayan futbolcu temsilcisinin ücretinin ne şekilde ödeneceği hususu üzerinde durulmuştu. İlgili düzenlemeye göre, bir kulüp ile sözleşme imzalamış olan futbolcu temsilcisinin ücreti, eğer taraflar arasında aksine bir anlaşma yoksa,

[24] DOĞU, s. 37-38.

kulüp tarafından defaten ödenmeliydi. Taraflar aksini öngörerek, ücretin taksitle ödenmesini de kararlaştırabilirlerdi. FMÇT'nin 14'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında ise ücretin bir seferde defaten ödenebileceği belirtilmiş ve FTT'den farklı olarak ücretin taksitle ödenebileceği hususu da açıkça düzenlenmiştir.

FTT'nin 17'nci maddesinin son fıkrasında ise ödenecek ücret tutarı üzerinde futbolcu ile temsilci anlaşamamışsa veya tarafların kararlaştırdıkları ücret, sözleşmeden anlaşılamiyorsa, futbolcu temsilcisi, kendi katılımı ile imzalanmış olan sözleşmeden, futbolcunun, Talimatın 17'nci maddesinin ikinci fıkrasındaki usuller çerçevesinde hesaplanan yıllık brüt gelirinin %3'ü tutarında bir ücreti talep edebileceği düzenlenmişti. FMÇT'de ise buna ilişkin bir düzenleme yer almamaktadır. Ancak FIFA'nın tavsiye niteliğindeki Aracılar ile Çalışmaya İlişkin Talimatı'nda, FTT'dekine benzer bir düzenleme yer almaktadır^[25].

Ücret açısından FMÇT'de, FTT'den farklı bazı düzenlemelere yer verilmiştir. FMÇT'nin 14'üncü maddesinin dördüncü fıkrasında kulüpler açısından bir yenilik söz konusudur. Buna göre, kulüpler, futbolcuların transferleri ile bağlantılı olarak başka bir kulübe yapmaları gereken transfer tazminatı, yetiştirme tazminatı ya da dayanışma fonu katkı payları gibi ödemeleri menajerlere yapmamak ve bu gibi ödemelerin menajerlere yapılmamasını sağlamakla yükümlüdürler. Görüldüğü gibi tazminatlar açısından kulüplere yükümlülükler getirilmiştir. İlgili maddede sayılan tazminatlar, örnek niteliğinde olup; maddede belirtilen bu yasak da bu örneklerle sınırlı değildir. Başka bir ifadeyle bu yasak, bir futbolcunun gelecekteki transfer değerinde veya herhangi bir transfer tazminatında hiçbir pay ya da çıkara sahip olmayacağını da bünyesinde barındırmaktadır. Bu hakların menajerlere devredilmesi söz konusu değildir.

Ücret açısından bir diğer yeni düzenleme ise FMÇT'nin 14'üncü maddesinin beşinci fıkrasında yer almaktadır. Buna göre menajerlere yapılacak olan ödemeler doğrudan ve sadece temsil ettiği futbolcu ya da kulüp tarafından gerçekleştirilecektir. Menajerin temsil etmediği taraftan ücret alması da bu düzenleme ile birlikte yasaklanmaktadır^[26]. Örneğin, bir futbolcu menajeri, bu futbolcu ile kulübün anlaşması ve transfer işlemleri için menajerlik faaliyetinde

[25] OKUYUCU, Deniz/SEVDİMBAŞ, Ercan; "Aracılar ile Çalışmaya İlişkin Talimat'ın Getirdiği Düzenlemelere Genel Bir Bakış", <http://sohukuk.com/yazi.php?id=21>, Erişim Tarihi: 08.07.2015.

[26] FTT'de böyle bir düzenleme olmamasına rağmen, TFF Tahkim Kurulu Kararları'nda bu uygulamaya yer verilmekteydi. Örneğin Tahkim Kurulu'nun 28.05.2009 tarihinde vermiş olduğu bir kararında, "... Uyuşmazlık konusu olaya gelince, temsilcilik sözleşmesi futbolcu ile temsilci arasında yapılmıştır. Temsilci, bu sözleşmeden doğan alacak hakkını, sözleşmenin nisbiliği prensibi uyarınca, sözleşmenin tarafı olan futbolcuya karşı ileri sürebilme yetkisine sahiptir." demiştir. Kararda, FTT'de konu ile ilgili bir düzenleme olmadığından dolayı

bulunmuşsa, (futbolcunun, o kulübe transferi gerçekleşmişse) burada menajer sadece futbolcudan ücret alacaktır. Kulüpten herhangi bir ücret alması ya da bunu talep etmesi söz konusu değildir. Ancak bu durumun uygulama açısından işlerliği tartışılabilir. Şöyle ki, menajer, transferini gerçekleştireceği oyuncu için kulüpten bir miktar para talep edebilecektir ve bunu engellemek pek mümkün gözükmemektedir.

Bununla birlikte, menajer bir futbolcuyu temsil ediyor ve temsile konu olan husus tamamlanmışsa futbolcu kendi adına menajere ödeme yapılması için kulübe yazılı bir izin verebilir. Söz konusu durumda borcun nakline ilişkin hükümlerin uygulanması yerinde olacaktır. Gerçekten de, TFF Tahkim Kurulu'nun 10.06.2009 tarihinde vermiş olduğu kararında, "...Dosyadan kulübü, temsilciye karşı borçlu duruma sokacak bir borcun nakli sözleşmesi yapılmadığı anlaşılmaktadır. Bu durum karşısında temsilcinin kulübe karşı ileri sürebileceği bir talep hakkı bulunmamaktadır. Temsilci, temsilcilik sözleşmesinden doğan ücret talebini münhasıran futbolcuya yöneltebilir. Şu halde Uyuşmazlık Çözüm Kurulunca temsilci tarafından kulübe karşı açılan davanın pasif husumet yönünden reddine karar verilmesinde usul ve esasa aykırı bir durum bulunmamaktadır." diyerek borcun nakli sözleşmesi olmadan kulübün, menajere ödeme yapmasını uygun bulmamıştır^[27].

Futbolcu adına gerçekleştirilen bu ödeme, menajer ile futbolcu arasında imzalanmış olan sözleşmeye uygun şekilde yapılmalıdır. Burada da önemli olan husus, futbolcu tarafından verilecek olan iznin yazılı şekilde olmasıdır. Başka bir ifadeyle futbolcu tarafından kulübe menajere ödeme yapılması için sözlü bir şekilde verilen izin geçerli olmaz.

FMÇT'nin 14'üncü maddesinin altıncı fıkrasında ise menajere ödenen ücretten, ödeme alamayacak olan kişilerin kimler olduğu hususunda bir düzenlemeye yer verilmiştir. FIFA, FIFA'ya bağlı konfederasyonlar, TFF, herhangi bir lig oluşumu ve benzerleri ile kulüple veya bunların herhangi bir kurulunda fahri ya da ücretli olarak görev alan kişiler ile faal futbolcu, teknik adam, antrenörler ve müsabaka görevlilerinin, menajere ödenen ücretin tamamından ya da bir kısmından ödeme almaları yasaklanmıştır. Eğer böyle bir ödeme alınmışsa, ödeme alan kişi ya da kişiler hakkında disiplin işlemi yapılır.

sözleşmelerin nisbiliği ilkesi dikkate alınarak uyuşmazlık çözümlenmiştir. Kararın tamamı için bkz. ÖZDEMİR, s. 622 vd. (TFF Tahkim Kurulu, E:2009/289-K:2009/335)

[27] TFF Tahkim Kurulu, E:2009/180-K:2009/360. Kararın tamamı için bkz. ÖZDEMİR, s. 629 vd.

Ücret noktasında bir diğer düzenleme ise, yaşı küçük futbolcular için getirilmiştir. Yukarıda da belirtildiği gibi yaşı küçük futbolcuların menajerleri ile yaptıkları sözleşmenin geçerliliği, futbolcunun yasal temsilcisinin iznine bağlıdır. FMÇT'nin 14'üncü maddesinin yedinci fıkrasına göre 15 yaşını doldurmamış küçük futbolcular ile menajerlerin sözleşme imzalaması ve bunlar adına menajerlik faaliyetinde bulunmaları yasaktır. Her ne kadar FMÇT'nin "Tanımlar ve kısaltmalar" başlığını taşıyan 2'nci maddesinin (h) bendinde, yaşı küçük futbolcu olarak "18 yaşını doldurmamış futbolcuları ifade eder" düzenlemesi yer alsada, aynı talimatın 13'üncü maddesinin üçüncü fıkrası ile 14'üncü maddesinin yedinci fıkrası birlikte değerlendirildiğinde; 15 yaşını doldurmuş ancak 18 yaşını henüz doldurmamış futbolcuların, menajerlik sözleşmesi yapılabilecek yaşı küçük futbolcu olarak nitelendirilmesi gerekmektedir. Menajerlik sözleşmesi yapılabilecek yaşı küçük futbolcuların yasal temsilcilerinin izniyle birlikte menajerlik sözleşmesi imzalaması mümkündür. Ayrıca yine aynı maddede belirtildiği gibi menajerlik sözleşmesi yapılabilecek yaşı küçük olan futbolcuların transfer işlemleri ile ilgili olarak bir menajerin hizmetinden yararlanmaları, bu hizmetten dolayı menajerin ödeme almasını sağlamaz. Menajerlerin bu hizmet karşılığında ücret almaları yasaklanmıştır.

14'üncü maddenin sekizinci fıkrasında da menajere, TFF'de tescilleştirilen sözleşmede belirtilen ücretten fazla bir ödeme yapılması durumunda hem menajere hem de ödemede bulunan tarafa, talimatta belirtilen cezalar saklı kalmak kaydıyla, fazla yapılan ödeme kadar para cezası verileceği belirtilmiştir. Bu düzenleme bakımından akla gelebilecek olan soru, fazla miktarın paylaşılması ve paylaşılmayacağı hususudur. İlgili fıkrada geçen, "menajere ve ödeme bulunan tarafa" ifadesinden ("ve" bağlacı dikkate alındığında), bu miktarın paylaşılacağı sonucuna varılabilir. Para cezasının miktarı, talimatta belirlenen minimum tutardan az olamaz. İlgili para cezaları, FMÇT'nin 21 vd. maddelerinde düzenlenmektedir.

SONUÇ

Futbolcu Temsilcileri Talimatı, Haziran 2015’de “Futbol Menajerleri ile Çalışma Talimatı” adı altında yeni bir düzenlemeye kavuşmuştur. Bu türlü bir revizyona gidilmesindeki etkenlerin başında, basında da yer aldığı gibi, bazı menajer ve kulüp yöneticilerinin birlikte hareket ederek, kulüpleri maddi açıdan sıkıntıya sokmuş olmaları gelmektedir. Bu ve buna benzer nedenlerden dolayı da bazı değişiklikler yapılmıştır.

Talimatta değişikliklerin yanında, birçok yeni düzenlemeye de yer verilmiştir. Bunlardan en önemlisi ve dikkat çekenini, artık menajerlik faaliyetinin ücretsiz bir şekilde yapılabileceğidir. Her ne kadar menajerlik faaliyetin ücretsiz olarak yapılabileceği düzenlenmiş olsa da; bu durumun daha ziyade menajer ile futbolcu arasındaki yakınlık ilişkisinden ileri gelebileceği söylenebilir. Başka bir ifadeyle, menajer ile futbolcu arasında akrabalık ilişkisinin olması halinde, bu durumla karşılaşılabilir. Futbolcu menajerliği noktasına bir diğer yeni düzenleme, menajerin sadece temsil ettiği futbolcu ya da kulüpten ücret alabilecek olmasıdır. Menajerin temsil etmediği taraftan ücret talep etmesi ve alması yasaklanmıştır. Ancak bu durumun da uygulamada takip edilmesi zordur.

Futbolcu menajerliği sözleşmesi ile ilgili olarak bir diğer önemli yenilik ise, bu sözleşmenin hukukî niteliği konusundadır. FTT zamanında, sözleşmenin hukukî niteliği noktasında sorunlar ortaya çıkmakta ve hâkim görüşe göre bu sözleşme, karma tipli bir sözleşme olarak değerlendirilmekteydi. Futbolcu Menajeri ile Çalışma Talimatı’yla birlikte artık sözleşmenin hukukî niteliği konusundaki tartışmalar sona ermiştir. Şöyle ki; bundan böyle futbolcu ve kulüpler şeffaflığın sağlanması için menajerlik sözleşmesinde, menajer ile girdikleri ilişkinin hukukî yapısını belirtmekle yükümlüdürler. Başka bir ifadeyle yapılan sözleşmenin bir hizmet mi, danışmanlık mı, temsil mi yoksa başka bir hukukî ilişki mi olduğunun taraflarca belirtilmesi gerekmektedir. Yapılan bu değişiklik ile birlikte, menajer ile futbolcu ya da kulüp arasında bir uyumsuzluk çıktığında; bu uyumsuzluğun hangi hukukî yapı dikkate alınarak çözümleneceğini sorunu ortadan kalkmıştır.

KAYNAKÇA

ALTAŞ, Hüseyin; Şekle Aykırılığın Olumsuz Sonuçlarının Düzeltilmesi, Ankara 1998.

AYAN, Mehmet/AYAN, Nurşen; Kişiler Hukuku, B. 6, Konya 2014.

AYVERDİ, İlhan; Misalli Büyük Türkçe Sözlük, B. 2, İstanbul 2011.

BİNATLI, Yusuf Z.; Türk Medeni Hukuku, B. 2, Ankara 1967.

ÇAĞLAYAN, Ramazan; Spor Hukuku (Spor Hukuku Temel Metinler), Ankara 2007.

ÇOPUROĞLU, Çağlar; Ücret ve Korunması, Ankara 2013.

DOĞU, Hakkı Mert; Teknik Direktörlük Sözleşmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2014.

ERDOĞAN, İhsan; “Hukuki Muamelelerde Şekle Aykırılığın Sonuçları”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 1997, C. 1, S. 1, s. 123-133.

EREN, Fikret; Borçlar Hukuku Genel Hükümler, B. 16, Ankara 2014.

ERTAŞ, Şeref/PETEK, Hasan; Spor Hukuku, B. 2, Ankara 2011.

GENÇCAN, Ömer Uğur; 4721 Sayılı Türk Medenî Kanunu Yorumu, Ankara 2015.

HELVACI, Serap; Gerçek Kişiler, B. 3, İstanbul 2010.

İMAOĞLU, Osman/KILCIGİL, Ertan/ŞAHİN, Murat; “Türkiye’de Futbolcu Temsilciliği ve Futbolcu İlişkisi”, Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Spormetre Dergisi, 2007, C. 5, S. 3, s. 129-133.

KOCAYUSUFPAŞAOĞLU, Necip; Borçlar Hukukuna Giriş, Hukuki İşlemler, Sözleşme (Birinci Cilt), B. 6, İstanbul 2014.

OKUYUCU, Deniz/SEVDİMBAŞ, Ercan; “Aracılar ile Çalışmaya İlişkin Talimat’ın Getirdiği Düzenlemelere Genel Bir Bakış”, <http://sohukuk.com/yazi.php?id=21>, Erişim Tarihi: 08.07.2015.

ÖĞUZMAN, Kemal/SELİÇİ, Özer/OKTAY-ÖZDEMİR, Saibe; Kişiler Hukuku (Gerçek ve Tüzel Kişiler), B. 14, İstanbul 2014.

ÖZDEMİR, Mehmet Serhan; “Türkiye Futbol Federasyonu ve Türkiye Basketbol Federasyonu’nda Sporcu Temsilciliği Düzenlemelerinin İncelenmesi”, Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu Av. İsmail İnan Armağanı, 2013, Ed: Tacar ÇAĞLAR, s. 559-659.

ÖZKURT, Emin; “Futbolda Sporcu Temsilciliği”, İstanbul Barosu Dergisi (Spor Hukuku Özel Sayısı), 2007, s. 77-91.

ÖZSUNAY, Ergun; Medenî Hukukumuzda Tüzel Kişiler (Tüzel Kişilerin Genel Teorisi, Dernekler, Vakıflar), B. 5, İstanbul 1982.

PETEK, Hasan; Profesyonel Futbolcu Sözleşmesi, Ankara 2002.

SARIHAN, Banu Bilge; Menajerlik Sözleşmesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2002.

TUĞ, Adnan; Türk Özel Hukukunda Şekil, B. 2, Konya 1994.

TUNÇOMAĞ, Kenan; Türk Borçlar Hukuku (I. Cilt-Genel Hükümler), B. 6, İstanbul 1976.